

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.7.2015
COM(2015) 316 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**ÅRSRAPPORT 2014
OM FÖRBINDELSERNA MELLAN EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH DE
NATIONELLA PARLAMENTEN**

ÅRSRAPPORT 2014 OM FÖRBINDELSERNA MELLAN EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH DE NATIONELLA PARLAMENTEN

1. INLEDNING

År 2014 var en institutionell övergångsperiod som präglades av valet till Europaparlamentet i maj och av den nya kommissionens tillträde under ledning av Jean-Claude Juncker. Den nya kommissionen meddelade att den hade för avsikt att skapa ett nytt partnerskap med de nationella parlamenten och framhöll att kommissionsledamöterna oftare skulle besöka de nationella parlamenten för att presentera och diskutera kommissionens initiativ.

Institutionella frågor stod också på dagordningen under 2014 eftersom flera nationella parlament efterlyste en ingående debatt om de nationella parlamentens framtida roll inom den interinstitutionella ramen. Mellan januari och maj lade danska *Folketinget*, brittiska *House of Lords* och nederländska *Tweede Kamer* fram rapporter med detaljerade förslag om hur man kan stärka de nationella parlamentens roll i EU:s beslutsprocess. Diskussionerna om dessa frågor fortsätter mellan de nationella parlamenten.

Förbindelserna mellan Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten fortsatte under tiden att utvecklas i två traditionella forum: dels genom systemet för subsidiaritetsprövning, som infördes genom Lissabonfördraget för att pröva om nya lagförslag på områden där unionen och medlemsstaterna har delade befogenheter överensstämmer med subsidiaritetsprincipen, dels genom den politiska dialog som kommissionen inledde 2006 för att förbättra informations- och åsiktsutbytet i politiska frågor och om lagförslag och andra initiativ.

I denna tionde årsrapport om förbindelserna mellan kommissionen och de nationella parlamenten behandlas den politiska dialogen. Särskilda aspekter som rör systemet för subsidiaritetsprövning behandlas i årsrapporten 2014 om subsidiaritet och proportionalitet, vilken offentliggörs parallellt och bör ses som ett komplement till denna rapport.

2. SKIFTLIGA YTTRANDEN FRÅN DE NATIONELLA PARLAMENTEN

a. Allmänna kommentarer

Efter införandet av den politiska dialogen 2006 ökade antalet yttranden från de nationella parlamenten stadigt fram till 2014, då en betydande minskning av antalet noterades (inbegripet motiverade yttranden, se bilaga 1). Denna minskning av antalet skriftliga yttranden från nationella parlament under 2014 berodde dock främst på att färre nya initiativ lades fram under året på grund av bytet av kommission.

Följande allmänna tendenser kan framhållas:

- Antalet yttranden från nationella parlament under 2014 minskade med 19 % jämfört med 2013.
- Liksom under tidigare år kom det mesta av den politiska dialogen (80 %) från de tio mest aktiva parlamenten.

- De nationella parlamenten fortsatte att fokusera på lagförslag i sin politiska dialog med kommissionen, och endast ett fåtal av deras yttranden handlade om samrådsdokument och andra dokument än lagförslag.

b. Medverkan och räckvidd

Under 2014 mottog kommissionen sammanlagt 506 yttranden från de nationella parlamenten¹.

Portugisiska *Assembleia da República* var under 2014 återigen det parlament som lämnade flest yttranden, och dessa 118 yttranden utgjorde mer än 23 % av det totala antalet. Det märktes dock en minskning av antalet yttranden jämfört med föregående år (192 under 2013 och 227 under 2012). Andra nationella parlament som lämnade tio yttranden eller mer under 2014 var: italienska *Senato della Repubblica* (63 yttranden), spanska *Congreso de los Diputados* och *Senado* (45 yttranden), tjeckiska *Senát* (41 yttranden), franska *Assemblée nationale* (35 yttranden), rumänska *Camera Deputaţilor* (30 yttranden), tyska *Bundesrat* (24 yttranden), brittiska *House of Lords* (21 yttranden), italienska *Camera dei Deputati* (15 yttranden), brittiska *House of Commons* (12 yttranden), österrikiska *Bundesrat* (10 yttranden), nederländska *Tweede Kamer* (10 yttranden) och den svenska riksdagen (10 yttrande).

Liksom under tidigare år handlade de nationella parlamentens politiska dialog med kommissionen främst om lagförslag, och endast ett fåtal av de nationella parlamentens yttranden under 2014 rörde andra initiativ. Alla de 13 kommissionsdokument som genererade flest yttranden från de nationella parlamenten (dvs. sex yttranden eller fler) var lagförslag. Detta tycks vara en trend som har fördjupats under årens lopp. Kommissionen uppmuntrar de nationella parlamenten att medverka i den förberedande lagstiftningsfasen, antingen genom att svara på offentliga samråd eller kommentera strategiska dokument, t.ex. grönböcker. Hittills har dock ytterst få parlament lämnat synpunkter innan ett lagförslag har antagits.

c. Viktiga ämnen i den politiska dialogen

Följande lagförslag tillhörde dem som genererade flest yttranden från de nationella parlamenten under 2014 (se även bilaga 2):

- *Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven om avfall, förpackningar och förpackningsavfall, deponering av avfall, uttjänta fordon, batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer samt om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (direktivet om materialåtervinning och andra avfallsrelaterade mål)*²

Kommissionen offentliggjorde den 2 juli 2014 ett förslag som en del av ett paket som syftade till att skapa en kretsloppsekonomi för att på så sätt göra Europa mer konkurrenskraftigt och minska efterfrågan på kostsamma och knappa resurser. I förslaget föreslås att 70 % av det kommunala avfallet och 80 % av förpackningsmaterialet ska återvinnas senast 2030, och det innehåller också ett förslag om förbud mot återvinningsbart avfall i deponier från och med 2025. I förslaget fastställs långtgående mål och även viktiga bestämmelser om vilka instrument som krävs för att de ska uppnås och kunna övervakas.

Kommissionen mottog 13 yttranden om detta förslag, varav tre motiverade yttranden som ifrågasatte förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen. Argumenten om subsidiariteten samt kommissionens svar beskrivs i årsrapporten 2014 om subsidiaritet och proportionalitet.

¹ Inklusive 21 motiverade yttranden enligt systemet för subsidiaritetsprövning.

² COM(2014) 397 final.

Även om de nationella parlamentens yttranden i allmänhet stödde resurseffektivitetsmålet och övergången till en kretsloppsekonomi, framfördes ett antal invändningar mot förslaget. Invändningarna rörde framför allt målens höga nivå och bindande karaktär (4 parlament)³, tidsfristen inom vilken medlemsstaterna skulle uppnå målen (4 parlament)⁴, det faktum att man inte tagit hänsyn till de resultat som redan uppnåtts i vissa medlemsstater (2 parlament)⁵, förslagets ekonomiska konsekvenser för medlemsstater och företag (2 parlament)⁶, de fastställda alternativen när det gäller metoder för att uppnå miljömålen (4 parlament)⁷, antalet och innehållet i de bestämmelser som ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter (4 parlament)⁸ och användningen av statistiska uppgifter (2 parlament)⁹.

Den 16 december 2014 antog kommissionen arbetsprogrammet för 2014, där man föreslog att 80 av de 450 förslag som väntar på beslut i Europaparlamentet och rådet skulle dras tillbaka¹⁰. Kommissionen tillkännagav att den hade för avsikt att dra tillbaka förslaget till direktiv, men tillkännagav samtidigt att det före utgången av 2015 skulle ersättas med ett nytt och mer långtgående förslag för att främja kretsloppsekonomi. Kommissionen bekräftade även sitt åtagande att främja en övergång till en resurseffektiv kretsloppsekonomi i EU, vilket skulle ha stor positiv inverkan på sysselsättning, tillväxt, konkurrenskraft och innovation. Efter samråd med Europaparlamentet och rådet bekräftade kommissionen den 25 februari 2015 dessa tillbakadraganden¹¹.

- *Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter*¹²

Kommissionen offentliggjorde den 25 mars 2014 ett förslag som syftar till att säkerställa att konsumenternas krav i fråga om miljö och kvalitet uppfylls. Förslaget har tre huvudmål: bevara konsumenternas förtroende, bevara producenternas förtroende och göra det lättare för jordbrukare att ställa om till ekologisk produktion. Kommissionen föreslog bland annat att i) stärka och harmonisera reglerna, såväl inom EU som för importerade produkter, genom att avskaffa många av de nuvarande undantagen i fråga om produktion och kontroller, ii) införa ett riskbaserat kontrollsystem, iii) göra det enklare för småbrukare att börja med ekologiskt jordbruk genom att införa möjligheten att ansluta sig till ett gruppcertifieringssystem, iv) ta itu med den internationella dimensionen av handeln med ekologiska produkter genom att lägga till nya exportbestämmelser och v) förenkla rättsakterna för att minska jordbrukarnas administrativa kostnader och förbättra insynen.

Kommissionen mottog tolv yttranden om detta förslag, varav två motiverade yttranden som ifrågasatte förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen. Argumenten om subsidiariteten samt kommissionens svar beskrivs i årsrapporten 2014 om subsidiaritet och proportionalitet.

³ Maltesiska *Kamra tad-Deputati*, tjeckiska *Senát*, polska *Senat*, kroatiska *Hrvatski Sabor*.

⁴ Maltesiska *Kamra tad-Deputati*, tjeckiska *Senát*, franska *Sénat*, polska *Senat*.

⁵ Österrikiska *Bundesrat*, franska *Sénat*.

⁶ Tjeckiska *Senát*, tyska *Bundesrat*.

⁷ Maltesiska *Kamra tad-Deputati*, danska *Folketinget*, tyska *Bundesrat*, franska *Sénat*.

⁸ Franska *Sénat*, österrikiska *Bundesrat*, tjeckiska *Poslanecká sněmovna*, polska *Senat*.

⁹ Tyska *Bundesrat*, franska *Sénat*.

¹⁰ Vissa initiativ föreslogs för tillbakadragande eftersom de inte stämde med den nya kommissionens prioriteringar, i andra fall var kommissionen fast besluten att uppnå de mål som eftersträvades, men på grund av långdragna förhandlingar i Europaparlamentet och rådet kunde förslagen inte längre tjäna sina ursprungliga syften. I det senare fallet har kommissionen för avsikt att föreslå nya och bättre sätt att uppnå de eftersträlvade målen.

¹¹ EUT C 80, 7.3.2015, s. 17.

¹² COM(2014) 180.

När det gällde andra frågor välkomnade de flesta nationella parlamenten målsättningen med förslaget att förenkla den gällande lagstiftningen och öka konsumenternas förtroende för ekologisk produktion. De farhågor som uttrycktes i de nationella parlamentens yttranden gällde främst förslaget att avskaffa de befintliga undantagen från europeiska regler för ekologisk produktion (4 parlament)¹³, förslaget att förbjuda jordbruksföretag som kombinerar ekologisk och icke-ekologisk produktion (4 parlament)¹⁴, antalet och räckvidden för de bestämmelser som ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter (5 parlament)¹⁵, förslaget att överföra bestämmelser om ekologiska kontroller till den allmänna förordningen om kontroll (3 parlament)¹⁶ och införandet av ett riskbaserat kontrollsystem (3 parlament)¹⁷.

Mot bakgrund av den långa förhandlingsprocessen i Europaparlamentet och rådet meddelade kommissionen i sitt arbetsprogram i december 2014 sin avsikt att dra tillbaka förslaget till förordning och ersätta det med ett nytt initiativ, såvida inte en överenskommelse kunde nå inom sex månader.

- *Förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten*¹⁸

Förslaget till förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten fortsatte att dra till sig uppmärksamhet från de nationella parlamenten under 2014. Förslaget syftar till att se till att ärenden som inbegriper misstänkta bedrägerier mot EU:s budget följs upp i medlemsstaterna, så att denna typ av brott lagförs och reds ut. Under 2013 tog kommissionen emot 20 yttranden, däribland 13 motiverade yttranden, som utlöste ett andra gult kort¹⁹. I november 2013 antog kommissionen ett meddelande²⁰ i vilket den angav att den skulle stå fast vid sitt förslag, eftersom den ansåg att förslaget var förenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen skickade sedan individuella svar till alla parlament eller kamrar som hade lämnat ett yttrande.

Under 2014 lämnade tio nationella parlament eller kamrar in yttranden till kommissionen om förslaget. De flesta av dessa yttranden utgjorde en uppföljning av kommissionens svar på de yttranden som lämnades in 2013 och uttryckte missnöje med kommissionens beslut att behålla sitt förslag, ett beslut som lades fram i ett meddelande från november 2013²¹.

Framför allt invände de nationella parlamenten mot den distinktion mellan argument som gäller subsidiaritet och argument som inte har direkt anknytning till subsidiaritet, som kommissionen gör i meddelandet och i sina individuella svar på de nationella parlamentens motiverade yttranden. Kommissionen kritiserades också för att den inte besvarade de enskilda motiverade yttrandena förrän efter det att den hade fattat beslutet att behålla förslaget. Vissa nationella parlament gjorde också viktiga iakttagelser som skulle tjäna som underlag för förhandlingar om förslaget i Europaparlamentet och rådet, inbegripet förenlighet med proportionalitetsprincipen.

¹³ Österrikiska *Bundesrat*, irländska *Houses of the Oireachtas*, nederländska *Tweede Kamer*.

¹⁴ Litauiska *Seimas*, irländska *Houses of the Oireachtas*, nederländska *Tweede Kamer*.

¹⁵ Österrikiska *Bundesrat*, luxemburgska *Chambre des députés*, irländska *Houses of the Oireachtas*, nederländska *Tweede Kamer*.

¹⁶ Luxemburgska *Chambre des députés*, irländska *Houses of the Oireachtas*, nederländska *Tweede Kamer*.

¹⁷ Tjeckiska *Senát*, irländska *Houses of the Oireachtas*.

¹⁸ COM(2013) 534 final.

¹⁹ Se Årsrapport 2013 om förbindelserna mellan Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten.

²⁰ COM(2013) 851 final.

²¹ Av dessa yttranden var två stycken nya (från tyska *Bundestag* och kroatiska *Hrvatski Sabor*), sex var ett andra yttrande (från brittiska *House of Commons* och *House of Lords*, nederländska *Eerste* och *Tweede Kamer*, franska *Assemblée nationale* och rumänska *Camera Deputaţilor*) och två var ett tredje yttrande (från nederländska *Eerste* och *Tweede Kamer*). Dessutom lämnades fem yttranden om kommissionens meddelande COM(2013) 851 final.

d. Politisk dialog och politiska resultat

Två av de tre lagstiftningsförslag som tilldrog sig störst intresse från nationella parlament under 2013 antogs sedan under 2014. Det var följande förslag:

- Förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och liknande produkter (tobaksdirektivet)²².
- Förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden.²³

Tobaksdirektivet

Tobaksdirektivet antogs av medlagstiftarna den 3 april 2014²⁴. Kommissionen mottog sjutton yttranden om förslaget under 2013, däribland sju motiverade yttranden i vilka de nationella parlamenten hävdade att vissa delar av förslaget inte överensstämde med subsidiaritetsprincipen.

I allmänhet uttryckte de nationella parlamenten sitt starka stöd för förslagets övergripande syfte att förbättra den inre marknadens funktion och samtidigt säkerställa en hög hälsoskyddsnivå, särskilt att förhindra att barn och ungdomar börjar röka. De hade dock också ett antal invändningar vad gäller vissa delar av förslaget. De flesta invändningar rörde antalet och innehållet i de bestämmelser som ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget (8 parlament)²⁵. Andra invändningar rörde förslaget att förbjuda slimcigaretter (4 parlament)²⁶, valet av artikel 114 i EUF-fördraget som rättslig grund för förslaget (3 parlament)²⁷, storleken på hälsovarningarna på förpackningar (2 parlament)²⁸ och det fortsatta förbudet, med undantag för Sverige,²⁹ mot snus (2 parlament)³⁰.

Det slutliga direktivet skiljer sig på flera punkter från kommissionens ursprungliga förslag. När det gäller de frågor som tagits upp av de nationella parlamenten enades medlagstiftarna om att minska antalet bestämmelser som ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter från 16 till 10, ändra innehållet i och användningsvillkoren för vissa befogenheter samt begränsa varaktigheten till fem år. Det slutliga direktivet innehöll heller inte kommissionens förslag om ett förbud mot slimcigaretter, och artiklarna 53.1 och 62 lades till som rättslig grund. Det nuvarande förbudet mot snus behölls. När det gäller de kombinerade hälsovarningarna beslutade medlagstiftarna att de tillsammans ska täcka 65 % av den yttre

²² COM(2012) 788 final.

²³ COM(2013) 133 final.

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

²⁵ Yttranden från bulgariska *Narodno Sabranie*, tjeckiska *Sénat*, tjeckiska *Poslanecká sněmovna*, tyska *Bundesrat*, rumänska *Camera Deputaţilor*, danska *Folketinget*, grekiska *Vouli ton Ellinon* och italienska *Senato della Repubblica*.

²⁶ Grekiska *Vouli ton Ellinon*, italienska *Senato della Repubblica*, rumänska *Camera Deputaţilor*, tjeckiska *Sénat*.

²⁷ Tjeckiska *Sénat*, italienska *Senato della Repubblica*, italienska *Camera dei Deputati*.

²⁸ Grekiska *Vouli ton Ellinon*, tjeckiska *Sénat*, österrikiska *Bundesrat*.

²⁹ Där det kan saluföras i enlighet med artikel 151 i anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

³⁰ Danska *Folketinget* och den svenska riksdagen.

framsidan och baksidan av styckförpackningen och eventuell ytterförpackning, dvs. 10 procentenheter mindre än vad kommissionen ursprungligen föreslog.

Direktivet om fysisk planering i kust- och havsområden

Direktivet om havsplanering antogs av medlagstiftarna den 23 juli 2014³¹. Under 2013 mottog kommissionen 14 yttranden om detta förslag, varav nio motiverade yttranden som ifrågasatte förslaget förenlighet med subsidiaritetsprincipen.

Flera kamrar i nationella parlament hade ifrågasatt mervärdet av kommissionens förslag (6 kamrar)³² och konstaterade att förslaget inkräktade på de nationella, regionala och lokala behörigheterna vad gäller fysisk planering, ett område där medlemsstaterna är ensamma behöriga (2 kamrar)³³. Vissa kammare ifrågasatte också kommissionens val av rättslig grund för förslaget (2 kamrar)³⁴ eller åberopade behovet av större delaktighet från tredjeländer eller större hänsynstagande till internationella bestämmelser (4 kamrar)³⁵, medan andra ifrågasatte hur förslaget tilldelade kommissionen genomförandebefogenheter (2 kamrar)³⁶ eller hävdade att förslaget skulle innebära en tung administrativ börda, inbegripet rapporteringskrav, för medlemsstaterna (2 kamrar)³⁷.

Den största skillnaden mellan kommissionens ursprungliga förslag och det slutgiltiga direktivet är det uttryckliga uteslutandet av mark från direktivets geografiska tillämpningsområde. Kustvatten eller delar av kustvatten som omfattas av en medlemsstats samhällsplanering undantogs också från direktivets tillämpningsområde. Vad beträffar det påstådda inkräktandet på den nationella suveräniteten anges i direktivet att det inte ska påverka medlemsstaternas suveräna rättigheter och jurisdiktion över havsvatten, vilka grundar sig på folkrätten, särskilt när det gäller avgränsning och utstakning av havsgränser. I det slutliga direktivet ändrades de föreslagna rapporteringskraven till en skyldighet att sända in kopior av fysisk planering i kust- och havsområden till kommissionen. Slutligen ger direktivet inte kommissionen några genomförandebefogenheter. Den rättsliga grunden förblir oförändrad.

3. DE FRÄMSTA MÖTEN OCH KONFERENSERNA

Trots tecken på stabilisering av den europeiska ekonomin, förblev EU:s svar på krisen och återhämtningen i de nationella ekonomierna en viktig fråga i debatten med och i de nationella parlamenten under 2014, särskilt vad gäller den ständigt aktuella frågan om att garantera demokratisk legitimitet och redovisningsskyldighet vid utformningen av EU:s reaktion på krisen.

Cosac

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering.

³² Finska riksdagen, irländska Houses of the Oireachtas, nederländska Eerste och Tweede Kamer, polska Senat.

³³ Litauiska Seimas, den svenska riksdagen.

³⁴ Litauiska Seimas, nederländska Tweede Kamer.

³⁵ Finska riksdagen, irländska Houses of the Oireachtas, polska Senat.

³⁶ Danska Folketinget, finska riksdagen.

³⁷ Finska riksdagen, irländska Houses of the Oireachtas.

Debatterna i de nationella parlamenten och med EU:s institutioner fortsatte inom de väletablerade interparlamentariska forumen, särskilt inom Cosac (konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor vid Europeiska unionens parlament).

I januari 2014 sammanträdde Cosac-ordförandena i Aten, där de nationella parlamentens roll och den demokratiska legitimiteten och redovisningsskyldigheten var återkommande ämnen. Nya idéer och förslag om de nationella parlamentens uppgifter och rättigheter i EU-frågor lades fram av nederländska *Tweede Kamer* och det danska *Folketinget* för ytterligare debatt i Cosacs plenarsammanträde.

Resultatet av EU-valet i maj dominerade Cosacs 51:a plenarsammanträde som hölls i Aten i juni 2014. Kommissionär László Andor presenterade Europeiska sysselsättningsstrategin och betonade behovet av arbetsmarknadsreformer och investeringar i kompetens för att komma till rätta med felmatchningarna på arbetsmarknaden. Parlamenten diskuterade också konkreta åtgärder för att bekämpa ungdomsarbetslösheten och främja ungdomars entreprenörskap. Andra frågor som diskuterades rörde krisen i Ukraina och Rysslands annektering av Krim.

Vid Cosacs ordförandemöte i juli 2014 presenterade Sandro Gozi, italiensk statssekreterare med ansvar för europeiska frågor, det italienska ordförandeskapets prioriteringar, och vice ordförande Maroš Šefčovič höll ett anförande om utsikterna för EU efter valet till Europaparlamentet. Dessutom redogjorde Graziano Delrio, Italiens statssekreterare, och kommissionär Johannes Hahn för de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2014–2020. Cosac välkomnade också ett förslag från nederländska *Tweede Kamer* om att uppmana Europaparlamentets ledamöter att under sina kommande utfrågningar av nominerade kommissionsledamöter ställa frågor om deras åsikter om de nationella parlamentens roll.

Vid Cosacs plenarsammanträden i november–december 2014 deltog kommissionens förste vice ordförande Frans Timmermans. Han bekräftade den nya kommissionens engagemang för ett nytt partnerskap med de nationella parlamenten, i samarbete med Europaparlamentet. Frans Timmermans lovordade också de nationella parlamentens aktiva arbete med att lägga fram förslag om sin roll. Han bekräftade att kommissionen skulle vara mer aktiv i sina förbindelser med de nationella parlamenten och att kommissionärerna skulle besöka de nationella parlamenten för att förklara de viktigaste förslagen och initiativen, och han betonade vikten av subsidiaritetsprincipen. Samtidigt som han betonade att kommissionen är skyldig att respektera fördraget, bekräftade han att kommissionen är beredd att titta på de nationella parlamentens förslag till lagstiftning. Vid plenarsammanträdet diskuterades också översynen av Europa 2020-strategin, EU:s roll i Medelhavsområdet och Östeuropa samt den demokratiska kontrollen av EU:s organ.

Europeiska parlamentsveckan och artikel 13-konferenser

Debatter om ekonomisk styrning som inbegriper de nationella parlamenten fortsatte under den andra europeiska parlamentsveckan som anordnades gemensamt av Europaparlamentet och grekiska *Vouli ton Ellinon* i januari 2014. Det stora deltagare – över 150 ledamöter från de nationella parlamenten och många ledamöter från Europaparlamentet – visar evenemangets tilltagande betydelse. Under 2014 kommer en av huvudpunkterna under den europeiska parlamentsveckan att vara en interparlamentarisk konferens om ekonomisk styrning baserad på artikel 13 i finanspakten. Denna konferens omfattade fyra plenardebatter om makroekonomiska obalanser, de ekonomiska anpassningsprogrammets demokratiska legitimitet, främjande av tillväxt och sysselsättning samt stärkt finanspolitisk övervakning inom ekonomiska och monetära unionen.

Den interparlamentariska konferensen enligt artikel 13 i finanspakten hålls två gånger per år, och den hade sitt andra möte för 2014 i Rom i september. Diskussionerna omfattade fyra ämnen, nämligen en nystart för investeringar och en minskning av ojämlikheter, EU:s ekonomiska och finansiella förvaltningsverktyg, fullbordande av bankunionen och finansieringen av den reala ekonomin samt samordning av skattepolitiken och den digitala ekonomin. Konferensen diskuterade också sin egen arbetsordning.

Konferenser om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik

Ett annat viktigt forum för diskussioner mellan de nationella parlamenten och EU-institutionerna är den interparlamentariska konferensen om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Konferensens fjärde möte ägde rum i Aten i april 2014 och anordnades av grekiska *Vouli ton Ellinon*. Ämnen som diskuterades var bland annat de säkerhetsmässiga utmaningarna i EU:s södra och östra grannskap, särskilt situationen i Ukraina och den maritima dimensionen av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Debatter ägde rum mellan EU:s utrikesrepresentant Catherine Ashton, Greklands vice premiärminister och utrikesminister Evangelos Venizelos och Greklands försvarsminister Dimitris Avramopoulos.

Det femte mötet i den interparlamentariska konferensen om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik hölls i Rom i november 2014 med den italienska senaten som värd. Mötet fortsatte att diskutera det östliga partnerskapet, det södra grannskapet och försvarsfrågor. Plenardebatter ägde rum med EU:s utrikesrepresentant Federica Mogherini, Italiens utrikesminister Paolo Gentiloni samt Italiens försvarsminister Roberta Pinotti. Över 100 representanter från nationella parlament och 16 ledamöter från Europaparlamentet deltog i konferensen.

Kommissionen var också representerad på politisk nivå vid de flesta interparlamentariska mötena under 2014.

4. BAKGRUND

Under 2014 har flera nationella parlament och Europaparlamentet lagt fram nya idéer och förslag om de nationella parlamentens roll i EU:s beslutsfattande.

Förslag om de nationella parlamentens framtida roll

Reflektionerna om de nationella parlamentens roll inleddes vid Cosacs ordförandemöte i Aten den 26–27 januari 2014, där det danska *Folketinget* lade fram ett dokument med titeln *Twenty-three recommendations to strengthen the role of national Parliaments in changing European governance*. Dokumentet omfattade ett antal förslag, däribland i) hur de nationella parlamenten kan bli mer aktiva i EU:s beslutsprocess, ii) hur de nationella parlamentens förberedelser för subsidiaritetsprövning kan förbättras, iii) en ny demokratisk ram för europeisk ekonomisk styrning och iv) en reform av det interparlamentariska samarbetet i EU.

Den 11 mars 2014 antog EU-utskottet i brittiska *House of Lords* en rapport om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen. Denna rapport var resultatet av en omfattande undersökning som genomförts av *House of Lords* med vittnesmål från många centrala aktörer, däribland kommissionens vice ordförande Maroš Šefčovič. Förslagen i denna rapport berör i) de nationella parlamentens tidiga medverkan i politiska förslag, ii) etableringen av direkta

kontakter med kommissionärer och kommissionens tjänstemän, iii) införandet av ett ”grönt kort”³⁸, iv) förändringar i systemet för subsidiaritetsprövning, v) interparlamentariskt samarbete och vi) ekonomisk och finansiell styrning.

Den 20 maj 2014 antog nederländska *Tweede Kamer* en rapport med titeln *Ahead in Europe – on the role of the Tweede Kamer and national parliaments in the European Union* med rekommendationer om hur de nationella parlamenten skulle kunna förbättra sina arbetsmetoder och stärka sitt samarbete med andra parlament, med fokus på insyn och effektivitet som viktiga faktorer för legitimitet. Rapporten innehåller rekommendationer till nationella parlament i Europa och om arbetet i *Tweede Kamer* när det gäller EU-frågor.

Även om rapporterna från det danska *Folketinget*, brittiska *House of Lords* och nederländska *Tweede Kamer* innehållsmässigt skiljer sig åt har de vissa likheter. I synnerhet föreslår alla tre parlamenten att de nationella parlamenten bör ha en mer proaktiv roll och att de bör ha möjlighet att föreslå kommissionen att lägga fram nya förslag. I alla tre rapporterna betonas att de nationella parlamenten måste medverka mer i lagstiftningsprocessens förberedande fas om de ska kunna påverka kommissionens förslag. I de tre rapporterna föreslås även förbättringar av systemet för subsidiaritetsprövning vid samordning av de nationella parlamentens yttranden. Brittiska *House of Lords* och nederländska *Tweede Kamer* föreslog omfattande ändringar av systemet för subsidiaritetsprövning, i syfte att ge större verkan åt de nationella parlamentens motiverade yttranden. Även om båda kamrarna bekräftar att formella ändringar av systemet skulle kräva en fördragsändring, har de föreslagit att ändringar görs i form av en informell överenskommelse eller ett åtagande från kommissionen till de nationella parlamenten.

Europaparlamentet bidrog också till debatten om de nationella parlamentens roll. I april 2014, strax före valet till Europaparlamentet, antog Europaparlamentets utskott för konstitutionella frågor ett betänkande av Carlo Casini (EPP/IT) om nationella parlament. I betänkandet ”*rekommenderas (...) de nationella parlamenten att förbättra sina styrnings- och kontrollförfaranden, i syfte att åstadkomma större enhetlighet*”. I betänkandet framhålls mekanismen för tidig varning som ett av flera instrument för att säkerställa ett verkningsfullt samarbete mellan EU-institutionerna och de nationella institutionerna, och att denna mekanism även kan användas som en kanal för samråd och samarbetsinriktad dialog mellan de olika institutionella nivåerna inom EU:s flernivåsystem.

Den 30 juni 2014 skickade 29 ledamöter från nationella parlament en skrivelse till den nominerade ordföranden Jean-Claude Juncker om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen. I skrivelsen uppmanades den nya kommissionen ”*att inrätta en arbetsgrupp och ta med nationella parlamentsledamöter och företrädare för EU-institutionerna för att diskutera de nationella parlamentens roll i EU*”.

Junckerkommissionens betoning på nationella parlament

Den nya EU-kommissionen tillträdde den 1 november 2014. I sin uppdragsbeskrivning till kommissionsledamöterna tillkännagav ordförande Jean-Claude Juncker kommissionens avsikt att skapa ett nytt partnerskap med de nationella parlamenten och ett särskilt åtagande för kommissionens ledamöter att så ofta som möjligt besöka de nationella parlamenten för att presentera och diskutera viktiga kommissionsförslag och initiativ. Kommissionen följer med intresse diskussionerna om de nationella parlamentens roll i EU:s beslutsfattande.

³⁸ Ett förslag om att inrätta ett förfarande där en grupp nationella parlament skulle kunna uppmana kommissionen att lägga fram ett förslag.

5. BILATERALA KONTAKTER OCH BESÖK

Den politiska dialogen mellan kommissionen och de nationella parlamenten fortsatte också i form av möten och kontakter på politisk nivå och tjänstemannanivå, i Bryssel och i respektive medlemsstater.

Barrosokommissionens bilaterala möten med nationella parlament

Vice ordförande Maroš Šefčovič besökte de nationella parlamenten vid fem tillfällen under 2014 (grekiska *Vouli ton Ellinon*, maltesiska *Kamra tad-Deputati*, båda kamrarna i det rumänska parlamentet, slovakiska *Národná Rada* och den svenska riksdagen). Han tog också emot delegationer från brittiska *House of Lords*, irländska *Houses of the Oireachtas* och tjeckiska *Senát*.

Kommissionär Connie Hedegaard träffade franska *Assemblée Nationale*, italienska *Camera dei Deputati* och *Senato della Repubblica*, brittiska *House of Commons* och tjeckiska *Poslanecká sněmovna* och *Senát* i samband med möten om klimatförändring 2020–2030. Hon träffade också det danska *Folketinget* för att diskutera aktuella EU-frågor.

En annan viktig fråga under 2014 var kommissionens förhandlingar med USA om det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP). I det sammanhanget träffade kommissionär Karel de Gucht belgiska *Chambre des Représentants*, tyska *Bundesrat* och brittiska *House of Commons*.

Dessutom har ett antal kommissionsledamöter besökt de nationella parlamenten under 2014. Kommissionärerna Joaquin Almunia och Algirdas Šemeta träffade franska *Sénat*, kommissionär Janusz Lewandowski träffade spanska *Congreso de los Diputados* och *Senado*, kommissionärerna Dacian Cioloș, Jacek Dominik och Günther Oettinger träffade tyska *Bundestag*, kommissionär Kristalina Georgieva träffade spanska *Congreso de los Diputados* och *Senado* och kommissionär Tonio Borg träffade maltesiska *Kamra tad-Deputati*.

Junckerkommissionens bilaterala möten med nationella parlament

Förste vice ordförande Frans Timmermans träffade det italienska parlamentets utskott för EU-frågor i november 2014, och i december 2014 tog han emot en delegation från utskottet för EU-frågor från tyska *Bundestag*.

Även andra ledamöter i den nya kommissionen besökte nationella parlament under 2014. I november 2014 träffade kommissionens vice ordförande Kristalina Georgieva vice talmannen för den tyska *Bundestag* och i december träffade vice ordförande Valdis Dombrovskis lettiska *Saeima* och estniska *Riigikogu*. I december 2014 träffade vice ordförande Andrus Ansip och kommissionär Vytenis Andriukaitis utskottsordförandena från lettiska *Saeima*, kommissionär Johannes Hahn träffade österrikiska *Bundesrat*, vice ordförande Jyrki Katainen träffade rumänska *Senat* och kommissionär Vileta Bulc träffade franska *Assemblée nationale*.

Möten mellan kommissionens tjänstemän och nationella parlament

Liksom tidigare år har kommissionens tjänstemän från generalsekretariatet och GD Kommunikation, GD Skatter och tullar, GD Handel, GD Ekonomi och finans, GD Energi, GD Inre marknaden och tjänster, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, Joint Research Centre, GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, GD Hälso- och konsumentfrågor, GD Migration och inrikes frågor, GD Utvidgning, GD Näringsliv, GD Miljö, GD Konkurrens, Eurostat, GD Internationellt samarbete och utveckling, GD Havsfrågor och fiske samt GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik deltagit i olika möten i de nationella parlamentens utskott. Dessutom har kommissionens tjänstemän, i synnerhet från GD Kommunikation, GD Skatter och tullar, GD Ekonomi och finans, GD Inre marknaden och tjänster, GD Internationellt samarbete och utveckling, GD Migration och inrikes frågor, GD Havsfrågor och fiske, GD Energi, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor och GD Näringsliv deltagit i möten med de nationella parlamentens ständiga representanter i Bryssel för att diskutera ett antal aktuella initiativ och frågor.

De ansvariga för den europeiska planeringsterminen vid kommissionens representationer i medlemsstaterna har också regelbundna kontakter med nationella parlament, t.ex. om den europeiska planeringsterminen och andra ekonomiska frågor.

6. SLUTSATSER OCH FRAMTIDSUTSIKTER

2014 präglades av att Jean-Claude Junckers kommission tillträdde och tillkännagav sitt åtagande att skapa ett nytt partnerskap med de nationella parlamenten, med fokus på kommissionärernas beredvillighet att på inbjudan framträda inför de nationella parlamenten och förklara och diskutera viktiga förslag och initiativ från kommissionen. Detta sammanföll med att flera nationella parlament inledde en förnyad debatt om de nationella parlamentens roll i EU-frågor.

Redan från början av sin mandatperiod har den nya kommissionen visat sitt engagemang för att skapa ett nytt partnerskap genom att öka antalet kommissionärsbesök hos de nationella parlamenten. Bland de frågor som diskuterades mest med de nationella parlamenten under de första månaderna var kommissionens arbetsprogram för 2015, som antogs i december 2014. I sin skrivelse till alla nationella parlament uppmanade förste vice ordförande Frans Timmermans dem särskilt att lämna synpunkter på arbetsprogrammet.

Ända sedan den politiska dialogen med de nationella parlamenten infördes 2006 har den visat sig värdefull. De flesta yttrandena kommer fortfarande från en relativt liten grupp parlament eller kamrar. Dessutom finns det fortfarande en outnyttjad potential när det gäller de nationella parlamentens medverkan i ett tidigt skede av EU:s beslutsprocess genom svar på offentliga samråd och kommentarer på strategiska dokument, t.ex. grönböcker.